

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**ІНТЕГРАЦІЯ ТЕОРІЇ У ПРАКТИКУ:
ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ**

**INTEGRATION OF THEORY INTO PRACTICE:
PROBLEMS, RESEARCHES, PROSPECTS UNDER
CONDITIONS OF MARTIAL LAW**

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Чернігів, 01 листопада 2023 року)

Чернігів 2023

УДК 005.332.2:(340+37+159.9):342.78
І-73

Рекомендовано до друку вченою радою Пенітенціарної академії України (протокол № 13 від 24 листопада 2023 р.).

Головний редактор:

Пузирний В. Ф., доктор юридичних наук, професор.

Редакційна колегія:

Аніщенко В. О., доктор педагогічних наук, професор;

Борисов О. О., доктор філологічних наук, професор;

Данильченко Т. В., доктор психологічних наук, професор;

Ніцимна С. О., доктор юридичних наук, професор;

Співак В. В., доктор філософських наук, доцент.

Інтеграція теорії у практику: проблеми, пошуки, перспективи в умовах воєнного стану : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 01 листопада 2023 р.) / голов. ред. В. Ф. Пузирний ; Пенітенціарна академія України. Чернігів : ПАУ, 2023. 512 с.

До збірника матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції увійшли публікації вітчизняних та зарубіжних учених і практиків, здобувачів вищої освіти, що присвячені актуальним питанням професійної підготовки, суспільного управління, проблемам національного та міжнародного права, психолого-педагогічним та соціальним методам роботи з особистістю, особливостям викладання іноземних мов, суспільно-економічним і культурним явищам як в Україні, так і за її межами.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, практиків, здобувачів вищої освіти.

УДК 005.332.2:(340+37+159.9):342.78

За зміст публікацій і достовірність результатів досліджень відповідальність несуть автори.

© Пенітенціарна академія
України, 2023

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	13
----------------------	----

СЕКЦІЯ 1

ВИКЛИКИ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗВ'ЯЗКУ З ВОЄННИМ СТАНОМ В УКРАЇНІ

<i>Атаманчук Олександр Іванович</i> ДОГОВІРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ТРУДОВОЇ АКТИВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ	15
<i>Ботін Максим Сергійович, Ісмаїл Шамхал Талех огли</i> КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	18
<i>Вербицька Валерія Валеріївна, Озерова Дарія Володимирівна</i> РОЛЬ МОТИВАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ	21
<i>Гончаренко Оксана Григорівна</i> СТРАТЕГІЯ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ: ЗАГРОЗИ І МОЖЛИВОСТІ	24
<i>Ждаміров Дмитро Юрійович</i> НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	27
<i>Кір'ян Олена Іванівна, Золочевський Олександр Володимирович</i> ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ВДОСКОНАЛЕННЯ ВІДНОСИН ФРАНЧАЙЗИНГУ	30
<i>Коваленко Вадим Валентинович</i> ПРОГАЛИНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ ЩОДО БРОНЮВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ- ПІДПРИЄМЦІВ ЯК ЧИННИК КОРУПЦІЙНОГО РИЗИКУ	33
<i>Кузьменко Євгенія Романівна</i> УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	36
<i>Лисогор Володимир Володимирович, Скрипка Олег Дмитрович</i> РОЛЬ МОТИВАЦІЇ І СТИМУЛЮВАННЯ В УПРАВЛІННІ ДІЛОВОЮ КАР'ЄРОЮ ПЕРСОНАЛУ	41
<i>Марущак Олександр Анатолійович</i> КАМЕРАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЯК СПОСІБ ВІЯВЛЕННЯ НЕСПЛАТИ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ (ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ)	46
<i>Мацука Вікторія Миколаївна</i> БІЗНЕС В УМОВАХ ВІЙНИ	48
<i>Пак Аліна Володимирівна, Золін Євген Олександрович,</i> <i>Шаповал Сергій Михайлович</i> ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	50
<i>Сікун Антон Миколайович, Варламова Ярослава Геннадіївна</i> ПРОБЛЕМА СКАСУВАННЯ ГАРАНТІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ СЕРЕДНЬОГО ЗАРОБІТКУ МОБІЛІЗОВАНИМ	53
<i>Трецов Мирослав Миколайович</i> ПЕРЕДУМОВИ РЕФОРМИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В РАМКАХ ВСТУПУ УКРАЇНИ В ЄС	56

Трофіменко Віра Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	379
Тушко Дмитро Анатолійович ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ У ПРИКОРДОННОМУ ВІДОМСТВІ	382

СЕКЦІЯ 8

ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ: ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Вінтюк Юрій Володимирович ОСОБЛИВОСТІ КОНСУЛЬТАЦІЙНОЇ РОБОТИ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	385
Гельбак Анжела Миколаївна ПОТЕНЦІАЛ ТОЛЕРАНТНОСТІ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	388
Гульоватий Андрій Ігорович ПОНЯТТЯ «ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ» В НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ	391
Жулковський Вадим Вікторович МЕТОДИ ПЕРЕВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ, У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ А. С. МАКАРЕНКА.....	394
Калюжний Володимир Валерійович МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ	397
Колесник Олег Віталійович, Борець Юлія Василівна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УВ'ЯЗНЕНИХ В УМОВАХ ВИМУШЕНОЇ ІЗОЛЯЦІЇ ТА ЇХ АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ	399
Крепель Світлана Ігорівна ПРОБЛЕМА АСОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ В ОСІБ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ	402
Кухар Тетяна Володимирівна, Савченко Світлана Володимирівна ПРОБЛЕМИ ТА СПОСОБИ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ В УМОВАХ ІЗОЛЯЦІЇ.....	406
Молчанова Оксана Миколаївна МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ІГОР ДЛЯ КОРЕЦІЇ ПСИХОТРАВМІВНИХ ВПЛИВІВ НА ОСОБИСТІСТЬ	410
Остополець Ірина Юрійівна, Красіков Віталій Іванович, Овдієнко Анна Віталійівна ДО ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ РОЗЛУЧЕННЯ БАТЬКІВ НА ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ	413
Шевченко Ольга Володимирівна, Шамова Анастасія Володимирівна ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ РОЛІ ГІМНАСТИКИ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ШКОЛЯРІВ-ПІДЛІТКІВ.....	415
Шевченко Світлана Віталійівна ПОКАЗНИКИ ЩАСТЯ ТИМЧАСОВО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	418
Янченко Тамара Василівна ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ЩОДО ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	423

СЕКЦІЯ 8 ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ: ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Вінтюк Юрій Володимирович,
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри практичної психології та педагогіки
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

ОСОБЛИВОСТІ КОНСУЛЬТАЦІЙНОЇ РОБОТИ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Проблема надання консультаційної психологічної допомоги внутрішньо переміщеним особам у нашій країні не є новою [1], тому нерідко вітчизняні психологи вже мають певний досвід у цій сфері. Але особливо актуальною вона стала протягом останнього часу, після повномасштабного вторгнення військ росії на територію України. Враховуючи необхідність надання психологічних консультацій для внутрішньо переміщених осіб, у процесі роботи з ними задіяли додаткові ресурси, зокрема від початку війни були задіяні викладачі кафедр психології ВЗО, які здійснюють підготовку майбутніх фахових психологів.

Мета роботи – розглянути особливості здійснення консультаційної роботи з внутрішньо переміщеними особами в умовах воєнного стану в нашій країні.

Варто відзначити, «що в сучасних українських реаліях переміщення людей часто пов'язане із вчиненням щодо них і членів їхніх родин насильством, переслідуванням, військовими або терористичними діями, реальною загрозою бути переслідуваними за ознакою національної належності, віросповідання, мови, а також у випадках масового порушення соціального порядку чи захоплення територій проживання іншою країною» [1, с. 27]. Саме ці обставини зумовлюють необхідність забезпечення вказаного контингенту осіб кваліфікованою гуманітарною, медичною, юридичною, а також психологічною допомогою, спрямованою на виконання низки завдань, пов'язаних з умовами їхнього проживання на новому місці і станом психологічного здоров'я.

У цій публікації буде викладено досвід консультаційної роботи з внутрішньо переміщеними особами у Центрі психологічної допомоги Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», де як психологи-консультанти були задіяні викладачі кафедри теоретичної та практичної психології цього закладу, які працювали на волонтерських засадах. Викладачі чергували в центрі позмінно, нерідко разом зі студентами, які бажали освоїти психологічне консультування на практиці.

Протягом першого року функціонування до психологів-консультантів Центру психологічної допомоги зверталися внутрішньо переміщені особи молодого і середнього віку, які іноді приходили з дітьми. Це можна пояснити тим, що у Львові знайшли житло і роботу переважно працездатні внутрішньо переміщені особи. Їхні діти влаштовані на навчання у загальноосвітні навчальні заклади, де є штатні психологи. Але ситуація змінилася під час літніх канікул, коли діти й батьки не могли отримати допомогу шкільних психологів. Людей старшого віку не було серед відвідувачів з різних причин: одні з них відмовилися покидати власні оселі в районах бойових дій, інші виїхали за кордон, а ті, що оселилися у Львові, не зверталися до психологів, бо виховувалися в радянські часи – за відсутності практичних психологів та психологічних служб.

Серед труднощів, з якими відвідувачі зверталися за допомогою до фахівців Центру, можна виділити такі.

1. Неоптимальні психологічні стани: тривога, страх, невизначеність становища, фрустрація, невпевненість у майбутньому тощо. Особи, які зверталися, часто перебували у пригніченому стані через те, що вимушені перебувати у незвичному середовищі, далеко від звичних умов перебування та життєдіяльності, змушені були освоювати нові види діяльності, пристосовуватися до нових соціокультурних умов тощо.

2. Проблеми професійного характеру, пов'язані передусім з вибором професії, професійного навчання або з пошуком роботи і т. п. Учні загальноосвітніх навчальних закладів, що завершували навчання, потребували допомоги у виборі сфери майбутньої діяльності, закладу для навчання тощо. Нерідко серед них були такі, що бажали обрати професію психолога і тому хотіли детальніше озна-

йомитися з особливостями здобуття освіти й роботи за цим фахом. Дорослі переважно мали труднощі з працевлаштуванням, часто змушені були шукати роботу не за наявною спеціальністю, тому їх турбували можливості перепідготовки і т. ін.

3. Питання адаптації до проживання в нових соціальних умовах наявного культурного середовища. У такому випадку відвідувачі потребували консультації суто побутового спрямування від тих, хто постійно проживає в цьому регіоні. У період літніх канікул вони часом приходили з дітьми і цікавилися, чим можна зацікавити дітей, коли школи не працюють, а дорослі члени сім'ї змушені ходити на роботу.

4. Звернення з приводу консультацій з інших питань траплялися значно рідше. Вони стосувалися труднощів у спілкуванні, зокрема через погане знання української мови; пошуку житла та ін. Траплялися і казуси, як-от візит астропсихолога з одного з окупованих міст, який лише розповідав про переваги його підходів і методів роботи, ностальгував за радянськими часами, але так і не повідомив мету свого візиту.

Як правило, клієнти Центру прагнули отримати одноразову допомогу у вирішенні конкретного питання і рідко погоджувалися на тривалу роботу з розв'язання наявних проблем. У кожному з випадків для вирішення питання використовувалися необхідні засоби зі стандартного переліку, передбачені для психологічного консультування [2]. У разі необхідності здійснення психокорекційних впливів клієнтів спрямовували до фахівців з психотерапії, які надавали послуги в інших закладах (зокрема викладачі тієї самої кафедри), або пропонували взяти участь у діяльності груп взаємодопомоги внутрішньо переміщених осіб, що невдовзі були організовані, ведучими в яких були ті самі викладачі тощо.

Наведені дані дозволяють констатувати, що тематика звернень внутрішньо переселених осіб має певні особливості, які можуть бути виявлені під час консультаційної роботи з ними. У процесі вирішення тих питань, що їх турбують, також можна виділити певні раціональні підходи, методи і способи вирішення, яким варто надавати перевагу з різних причин (передусім тому, що вони є бажаними, зважаючи на побажання і уявлення осіб, які зверталися по допомогу), і в результаті мають швидке й маловитратне розв'язання наявних труднощів різного характеру.

Список використаних джерел

1. Кісарчук З. Г., Омельченко Я. М., Лазос Г. П., Литвиненко Л. І. Психологічна допомога внутрішньо переміщеним особам (на прикладі роботи з переселенцями з Криму) // Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій : методичний посібник / за ред. З. Г. Кісарчук. Київ : Логос, 2015. С. 26–46.
2. Магдисяк Л. І. Основи психологічного консультування : навч. посіб. / за ред. Магдисяк Л. І., Федоренко Р. П. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 360 с.

Гельбак Анжела Миколаївна,

кандидат психологічних наук,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Донецького державного університету внутрішніх справ

ПОТЕНЦІАЛ ТОЛЕРАНТНОСТІ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Воєнна агресія з боку росії призвела до численних болісних втрат, усі ми опинилися в суб'єктивно складному стані хронічної невизначеності, тому значна частка людей вже потребує і потребуватиме в майбутньому психологічної підтримки й допомоги, оскільки внаслідок тривалої травматизації суттєво знизилися соціально-адаптивні можливості людей та рівень власного психічного здоров'я. Отже, в таких умовах для майбутніх поліцейських, на нашу думку, дуже важливим є опанування певного алгоритму дій щодо підтримки та відновлення власного психічного здоров'я та збереження цілісності особистості [4].

Відправною точкою дефініції «толерантність до невизначеності» стали наукові напрацювання Т. Адорно і його колег Р. Сендфорд, Е. Френкель-Брунсвік, Д. Левінсона в аспекті вивчення авторитарної особистості. У рамках досліджень впливу сприйняття на особливості поведінки авторитарної особистості вони дійшли висновку про небажаність однозначності сприйняття, яку позначали як «інтолерантність до невизначеності» і трактували її як синонім поняття «ригідність», нездатність людини впоратися зі складністю навколишнього світу [1].

До факторів, що породжують невизначеність, варто віднести незрозумілий характер розвитку ситуації, нечіткі критерії результативності, а також відсутність необхідної інформації стосо-

Наукове видання

**ІНТЕГРАЦІЯ ТЕОРІЇ У ПРАКТИКУ:
ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ**

**INTEGRATION OF THEORY INTO PRACTICE:
PROBLEMS, RESEARCHES, PROSPECTS UNDER
CONDITIONS OF MARTIAL LAW**

Матеріали

**III Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Чернігів, 01 листопада 2023 року)**

Відповідальні за випуск	Квітка А. С., Кисельов Д. В., Шмельова Р. І.
Редактори літературні	Сила Л. М., Махотко О. П.
Комп'ютерна верстка і макетування	Сила Л. М.

Підписано до друку 19.12.2023 р. Формат 60×84/16.
Друк різнографія. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 29,76.
Тираж 50 пр. Зам. № 116/23.

Редакційно-видавнича група Пенітенціарної академії України
14000, м. Чернігів, вул. Гонча, 34.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 8016 від 23.11.2023 р.